

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19.03.2013
Sayı : 875

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

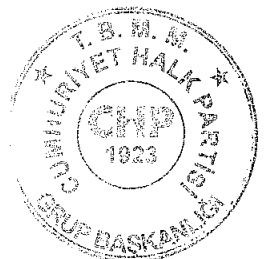
Irak'ta Saddam Hüseyin yönetimi döneminde BAAS rejimince Kürt Halkına yönelik gerçekleştirilen El-Enfal Katliamının TBMM' tanınması hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Meli Aygün
Meli Aygün
Meli Aygün

Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Adalet - Dışişleri			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	01 Nisan 2013		E. No: 2/1378	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
EE	16	ME	M.	MM
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
20 Mart 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
1 20 Mart 2013
No : 192814

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere Irak'ta Saddam Hüseyin'in iktidarda bulunduğu dönemde, İran-İrak Savaşı esnasında, BAAS rejimi 1986-1988'de Irak'taki Kürt Halkına karşı düzenlediği El-Enfal Harekâtı ile sistematik olarak çocuk, kadın, yaşlı demeden 200 bine yakın Kürt insanını katletti, 4.500'e yakın köyü yakıp yıktı ve on binlerce insanı da yerinden ettirdi. Bu harekâtın en acımasız olanı da 23 Şubat 1988'de Süleymaniye'den başlayıp 6 Eylül 1988'de Zaho'da sona erdirilenidir. Bu harekât kapsamında 16 Mart 1988 tarihinde diktatör Saddam'ın BAAS rejiminin zehirli gaz bombalarını taşıyan sekiz MIG-23 uçağı tarafından Halepçe kasabasına bombardıman düzenlendi. O tarihlerde Halepçe sakinlerinden 5.000'den fazla insanın öldüğü, 7.000'den fazla insanın da yaralandığı tahmin edilmekteydi. Ancak Irak Savaşı'ndan sonra bölgeye giren yabancılar tarafından bu rakamın daha da büyük olduğu tespit edildi.

Dolayısıyla iki yıllık El-Enfal Askeri operasyonunda 200 binden fazla Kürt katledildi. Katledilenlerin 180 binin çocuk, kadın ve yaşlılardan oluşan sivil insanlar olduğu kayıtlara geçmiştir.

Bu katliamın ve BAAS rejiminin barbarlığının insanlık dışı boyutu Saddam rejiminin devrilmesi ile daha da belirgin bir şekilde dünya kamuoyunca görülmüştür.

1 Mart 2010 tarihinde Irak Yüksek Ceza Mahkemesi Halepçe Katliamını soykırım olarak tanımladı.

Bunun üzerine Norveç, İsveç ve İngiltere Parlamentoları bu katliamın sistematik bir soykırım olduğunu kabul ettiler.

Türkiye Büyük Millet Meclisince de bu yönde bir karar alınmasında yarar vardır. Zira Halepçe'de yapılan katliam, insanlığın görüp görebileceği en derin acılardan biri olarak tarihe geçmiştir. Türkiye'nin komşu ülkesinde yaşanmış olan böylesine derin bir acı karşısında sessiz kalması söz konusu olmamalıdır. Katledilenlerin insanların büyük bir kısmının akrabalarının da hâlâ ülkemiz yurттаşı oldukları da bilinen bir gerçektir. Ülkemiz nüfusunun küçümsenemeyecek bir kısmının da Kürt olduğu göz önüne alındığında Türkiye Büyük Millet Meclisince de bu yönde bir karar alması, tarihi ve insani sorumluluk gereğidir.

“Irak'ta Kürt Halkına Yönelik Gerçekleştirilen El-Enfal Katliamı Olarak Tanınması Hakkında Kanun Teklifi”

MADDE 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Irak'ta Saddam Hüseyin'in iktidarda bulunduğu dönemde BAAS rejimince 1986-1988 tarihlerinde Irak'ın kuzeyinde Kürtlere karşı düzenlenen El-Enfal Harekâtı ile sistematik olarak ocuk, kadın, yaşlı demeden 200 bine yakın sivil Kürdün katledilmesini ve 4.500'e yakın köy ve kasabanın bombalanarak yakılmasını ve yine bu harekât kapsamında 16 Mart 1988 tarihinde Halepçe kasabasının zehirli kimyasal gazlarla bombardımanını, Kürt Halkına karşı girişilmiş sistematik bir katliam eylemi olduğunu ve bu eylemin insanlığa karşı işlenen bir suç olduğunu kabul ve ilan eder.

MADDE 2 -Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.